

بررسی مسائل انسانی، اقتصادی و اجتماعی

روستای میمند

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

پژوهشگاه علوم انسانی و اجتماعی
پرکال جامع علوم انسانی و اجتماعی

از

پوراندخت خلیل یعیوی

(دکتر در جغرافیا)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

از: پوراندخت خلیل یحیوی
(دکتر در جغرافیا)

بررسی مسائل انسانی، اقتصادی و اجتماعی روستای میمند

بررسی حاضر نتیجه تحقیقات مشترک استاد و دانشجو پیرامون مسائل جغرافیائی روستای میمند می باشد که مدت یک سال به درازاکشیده و برای تکمیل این مطالعات سه نوبت از محل بازدید به عمل آمده است، نوبت اول به همراهی ۳۰ نفر از دانشجویان سال چهارم رشته تاریخ به مدت یک هفته از تاریخ ۱۴ تا ۲۱ مهرماه ۱۳۹۵، نوبت دوم به همراهی ۱۲ نفر از دانشجویان سال چهارم رشته جغرافیا به مدت ۱۲ روز از ۲۸ اسفندماه ۱۳۹۵ لغایت دهم فروردین ۱۳۹۶ و نوبت سوم با ۸ نفر از دانشجویان سال چهارم رشته جغرافیا به مدت ۱۰ روز بیستم الی ۳۰ مرداد ماه ۱۳۹۶ و آنچه در این مجموعه آمده مربوط به مسائل انسانی، اقتصادی و اجتماعی میمند است .

البته راجع به جغرافیای تاریخی و باستانشناسی منطقه مورد نظر قبل اتوسط آقای دکتر همایون تحقیقاتی به عمل آمده ولی همانطور یکه ایشان در شماره ۶ سال هفتم صفحه ۴ مجله بررسی های تاریخی متذکر شده اند تاکنون تحقیقات جغرافیای روستائی از منطقه

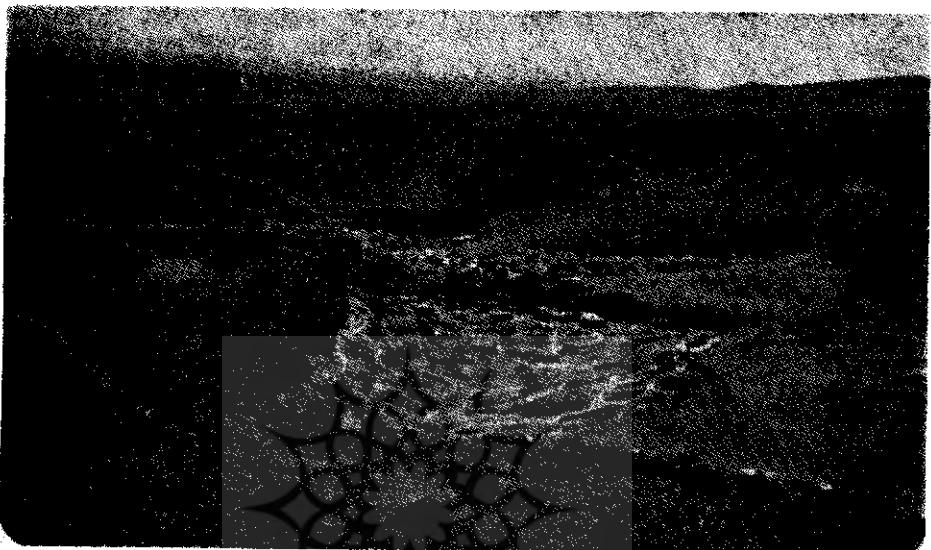
به عمل نیامده بود . لذا اینجانب بتابه وظیفه علمی و پژوهشی خود چنان صلاح دیدم تحقیقات ارزنده ایشان را دنبال نموده و اندکی راجع به مسائل جغرافیائی منطقه مورد بحث مطالعات و تحقیقاتی انجام دهم و همانطوریکه در بالا ذکر شد بررسی‌های محلی با همکاری مداوم و خستگی ناپذیر ۱۲ نفر از دانشجویان رشته جغرافیای دانشگاه تربیت معلم صورت گرفته است .

در این تحقیق از مشاهده مستقیم ، مصاحبه ، پرسشنامه خانوار و ده نقشه‌برداری استفاده شده است .

موقعیت روستای میمند:

میمند در استان کرمان و در قسمت شمال غربی شهر بابک قرار گرفته ، از شمال به رفسنجان و از جنوب غربی به سیرجان محدود می‌باشد . میمند در منطقه کوهستانی در جنوب شرقی کوه شهر بابک واقع شده و با شهر بابک ۳۶ کیلومتر فاصله دارد که این ۳۶ کیلومتر فاصله را داشت و سیعی با ارتفاع متوسط ۱۹۰۰ متر فراگرفته است و از قرائی چنین استنباط می‌شود که این فاصله در ادوار گذشته پوشیده از جنگل‌های پسته و حشی به‌اسم بنه بوده است ، ولی به مرور زمان به علت قطع اشجار و کم‌آبی منطقه این درختان از بین رفته است و امروزه فقط نشانه‌هایی از آنها در نزدیکی‌های میمند مشاهده می‌شود . اغلب کوه‌های این منطقه در امتداد شمال غربی و جنوب شرقی قرار دارد که بلندترین قله‌آنها در قسمت شمال میمند بنام تیز کوه نامیده می‌شود که ۳۰۰۶ متر ارتفاع دارد ، دیگر کوه‌های اطراف روستای میمند عبارتست از کوه خورین با ارتفاع ۲۶۱۰ متر (در شمال غربی) و گردکوه با ارتفاع ۲۹۵۰ متر (در شمال غربی) و پشتکوه به ارتفاع ۲۶۶۴ متر در مشرق و کوه پاقلعه با ارتفاع ۲۷۶۶ متر . کوه‌های مذکور دره میمند را که ۲۲۰۰ متر ارتفاع

دارد احاطه کرده و بصورت تشتکی درآورده است. (به نقشه شماره یک نقشه پرداری منطقه عکس هوائی آن مراجعه شود)

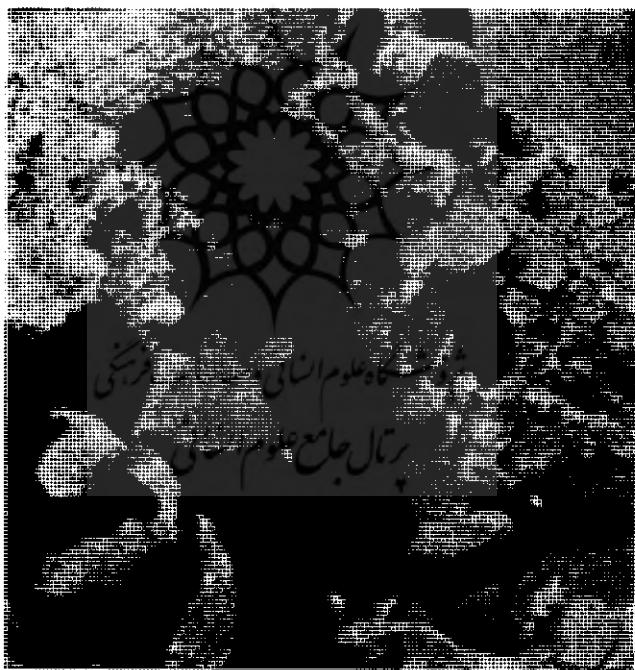
شکل تشتکی میمند

دو عکس هوائی از دیهند که، بوسیله گروه ۱۵ انجمنویان در نوروز سال ۲۵۰۶ برداشته شده است .

اغلب این کوهها از توف و سنگهای آتش فشانی بوده و دارای رسوبات و خاکهای آذرین می‌باشد^۱ که بواسیله جریان رودخانه‌ها از ارتفاعات شسته شده و با سنگهای رسوبی و آهکی در هم آمیخته و کنگلومرای منطقه می‌مندد را بوجود آورده‌اند، در عکس شماره (۱) از نظر دورانهای زمین‌شناسی در این منطقه آبرفت‌های اواخر دوران سوم و اوایل دوران چهارم و همچنین رسوبات پلیوسن و آهکهای کرتاسه و سنگهای آذرین خروجی که از جنس آندزیت هستند مشاهده می‌شود (تفسیر از نقشه زمین‌شناسی شهر باک تهیه شده در سازمان زمین‌شناسی ایران)

شکل شماره ۱- نمونه‌ای از کنگلومرای منطقه میمند

- ۱- گزارش شرکت صنایع مس سرچشمه اداره استخراج و اکتشافات تاریخ ۱۷/۱۲/۱۳۳۶ (۲۵۱ شاهنشاهی).

قله تیرکوه در شمال غربی میمند

بطوریکه زمین‌شناسان اظهار می‌دارند: این ناحیه از قدیم جزو مناطق معدنی ایران بوده و تاریخ اکتشافات و عملیات استخراج یخصوص در مورد معادن مس به ۶۰۰۰ سال پیش می‌رسد. که امروزه آثار کوره‌های قدیمی ذوب فلزات بصورت ابتدائی مشاهده می‌شود^۱ به علت وفور و غنی بودن معادن آهن، زغال سنگ، مس، سنگ آهک، شرکت مس سرچشممه با سرمایه‌گذاری عظیم عملیات استخراج و بهره‌برداری از معادن مس این منطقه را در چند کیلو متری میمند شروع کرده است.

آب و هوای

نوع آب و هوای این منطقه معتدل کوهستانی است بطوریکه حد متوسط درجه حرارت در فصل تابستان به ۳۲ درجه بالای صفر

۲ - مجله ویژه نامه مس ۱۳۲۵ صفحه ۳

با شباهای سرد و روزهای ملایم و در زمستان درجه حرارت متوسط به ۱۸ درجه زیر صفر می‌رسد. مقدار بارندگی در میانند ۳۰۰ تا ۵۰۰ میلیمتر برآورده است که نزولات جوی بصورت برف در ماههای دی و بهمن و بصورت باران در ماههای اسفند و فروردین صورت می‌گیرد. این ارقام می‌رسانند که میانند دارای آب و هوای معتدل کوهستانی است بلاتابستانهای معتدل وزمستانهای ملایم^۲

آبها: بخش میانند باروستاهای تابستانی و آغل‌ها (خانه‌های دشتی) دارای ۷۲ رشته قنات است که علاوه بر این دو چشمه نیز در داخل آبادی میانند وجود دارد (شکل شماره ۲) معمولاً اهالی در فصل

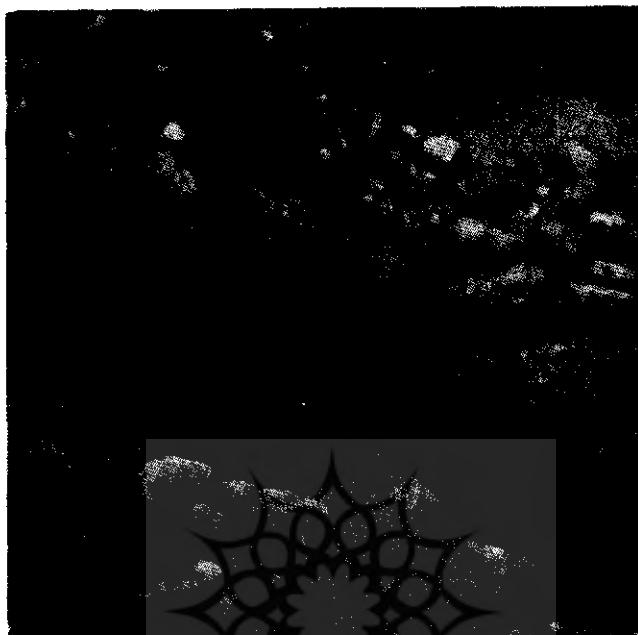
شکل شماره ۲ - جسمه آب در میانند

تابستان در خانه‌های تابستانی خود و همچنین برای کشاورزی از قنات استفاده می‌کنند (شکل شماره ۳) این قنات‌ها در روی خاکهای آذرین حفر شده و طبقات زیرین آنها غیرقابل نفوذ است. در آغل‌ها از آب انبار و یا چاه استفاده می‌نمایند. آب انبارها در مسیر رودخانه‌های

۳ - آمار و ارقام، از مجله ویژه نامه مس شماره نخست ۲۰ تیرماه

صفحه ۲۵۲۵

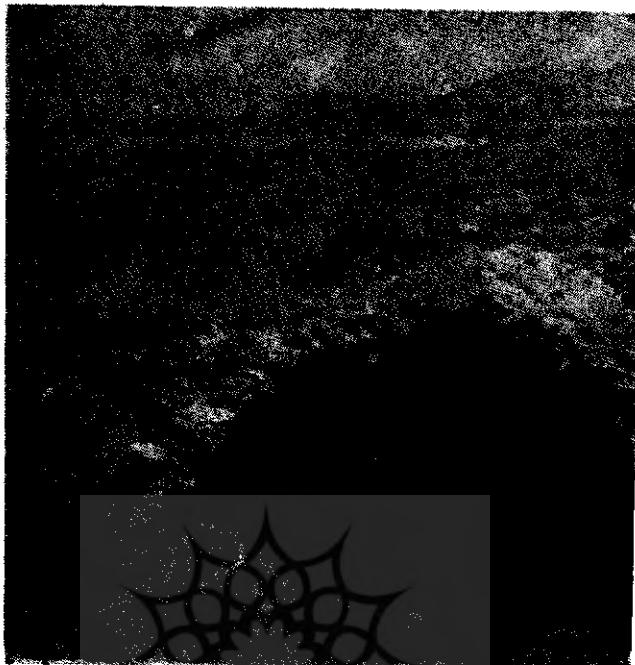
فصلی بامصالح بسیار محکم یعنی ساروج و سنگ ساخته شده است

شکل شماره ۳ - قنات

معمولًا این آب انبارها در فصل طغیان رودخانه از آب پر شده و در فصل تابستان برای آشامیدن و آبیاری دامها از آنها استفاده می کنند (شکل شماره ۴) در نزدیکی بعضی از آنها چاهه های کنده شده که در عمق چهل متری به آب رسیده است. شرکت مس سرچشمه در خاتون آباد در ۲۶ کیلومتری جنوب غربی میمند ۱۵ حلقه چاه حفر کرده که در عمق ۱۵۰ متری به آب رسیده است.

میمند و روستاهای تابستانی آن دارای پنج رودخانه فصلی به نامهای لاخورین، لاخیر، میمند، مورنگ، رزمک می باشند. کلیه این رودخانه ها از شمال به جنوب جریان یافته و خانه های تابستانی ویلاقی در دو طرف آنها ساخته شده است و چه بسا در موقع طغیان این رودخانه ها خسارات شدید مالی و جانی به مردم وارد می آید.

شکل شماره ۴- آب انبار دردشت

رودخانه های مذکور در قسمت جنوب میمند بعد از عبور از آبادی های تابستانی بهم متصل شده بنام پیش رودخانه نامیده می شود . چون روستاهای میمند در مسیر دره و رودخانه ها قرار گرفته است دارای خاک رسوبی و آتش فشانی بوده و برای کشاورزی بسیار مساعد است ولی تنها عاملی که از گسترش کشاورزی در این منطقه جلوگیری می کند کمبود آب و مخصوصا در فصل تابستان و کوهستانی بودن منطقه می باشد .

جمعیت

جمعیت میمند مطابق آنچه در فروردین ماه ۲۵۳۶ در طی سفر تحقیقاتی خود به مدت ۱۲ روز اقامت در محل بوسیله پرسشنامه

خانوار برآورده کردیم در حدود ۲۵۰۰ نفر بوده که ۵۰۰ خانوار را تشکیل می‌دهند.

عاملی که سبب شد توانستیم جمعیت منطقه را بطور دقیق بررسی کنیم این بود که تحقیقات ما در فصلی انجام گرفت که کلیه خانوارهای میمند در روستای خود برای انجام مراسم نوروز تجمع کرده بودند و مسأله پراکندگی و تفرق جمعیت در آن موقع وجود نداشت، ولی در مسافرت سوم که در فصل تابستان انجام گرفت جمعیت میمند ۱۴ خانوار بیشتر نبود و بقیه به روستاهای تابستانی خود مهاجرت کرده بودند. باید دانست که ۴۵ درصد جمعیت میمند را مردان و ۶۴ درصد آن را نیز زنان تشکیل می‌دهند. تعیین جمعیت فعال و غیرفعال در میمند امکان پذیر نبود، زیرا نوع تولید و منابع درآمد اهالی بستگی به فعالیت دوچانبه مردوzen دارد، به این ترتیب که مردان به کار دامداری و کشاورزی و زنان به قالی بافی مشغول بودند. بدین ترتیب زنانی هم که سن آنها در حدود ۱۲ سال بود جزو جمعیت فعال به شمار می‌آمدند، لذا ۷۵ درصد جمعیت روستای میمند فعال از لحاظ منطقه‌ای خوانده می‌شود و ۲۵ درصد بقیه در سن پانزیان تراز ۱۲ سال قرار داشتند.

مسکن

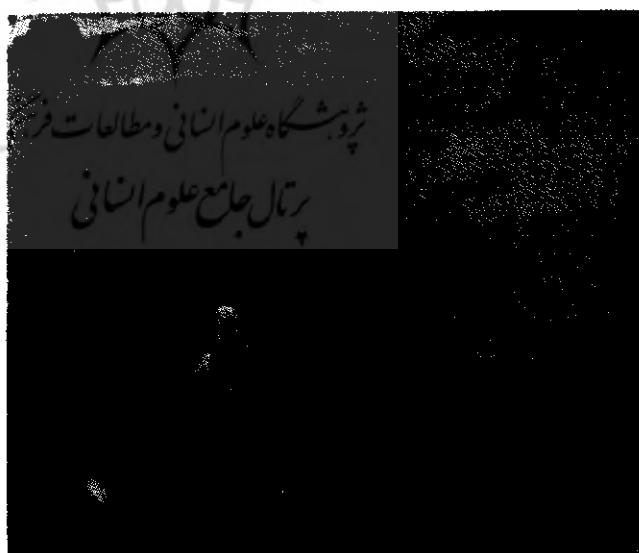
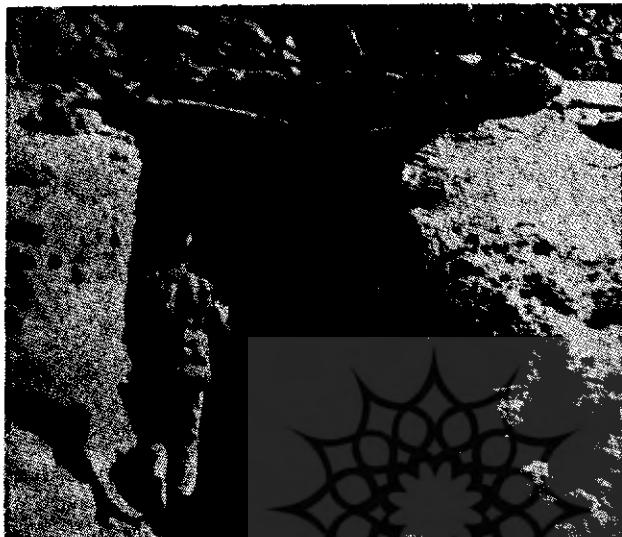
آنچه به معنی واقعی جالب‌ترین موضوع پژوهشی روستای میمند را تشکیل می‌دهد چگونگی مسکن آنها است. شاید این موضوع مهمترین عامل در جلب گروه ماباید انجام کارهای تحقیقاتی در این منطقه بوده است.

در میمند و روستاهای وابسته به آن سه گونه مسکن وجود دارد:

- ۱- مساکن صخره‌ای
- ۲- مساکن بیلاقی یا تابستانی

۳- مساقن آغلی یادشته

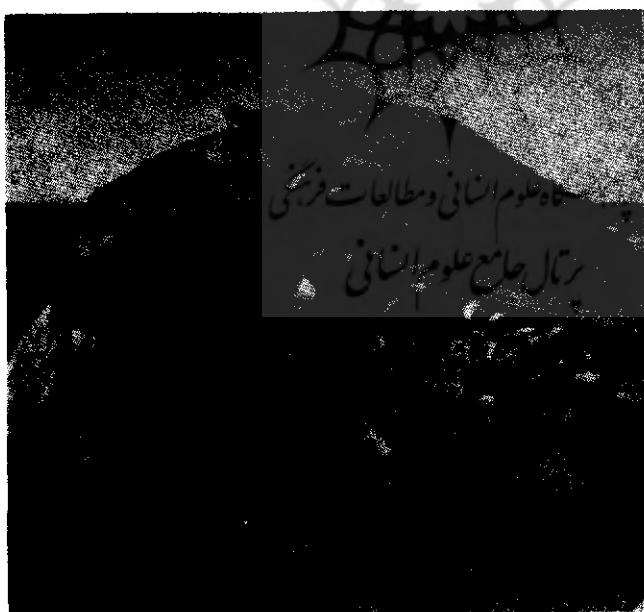
در واقع هر خانواده میمندی دارای سه خانه می باشد، خانه میمندی، خانه آغلی، خانه بیلاقی (شکل های شماره ۵ و ۶ و ۷)

شکل شماره ۵- دو نمونه از خانه های صخره ای

شکل شماره ۶ - خانه ییلاقی

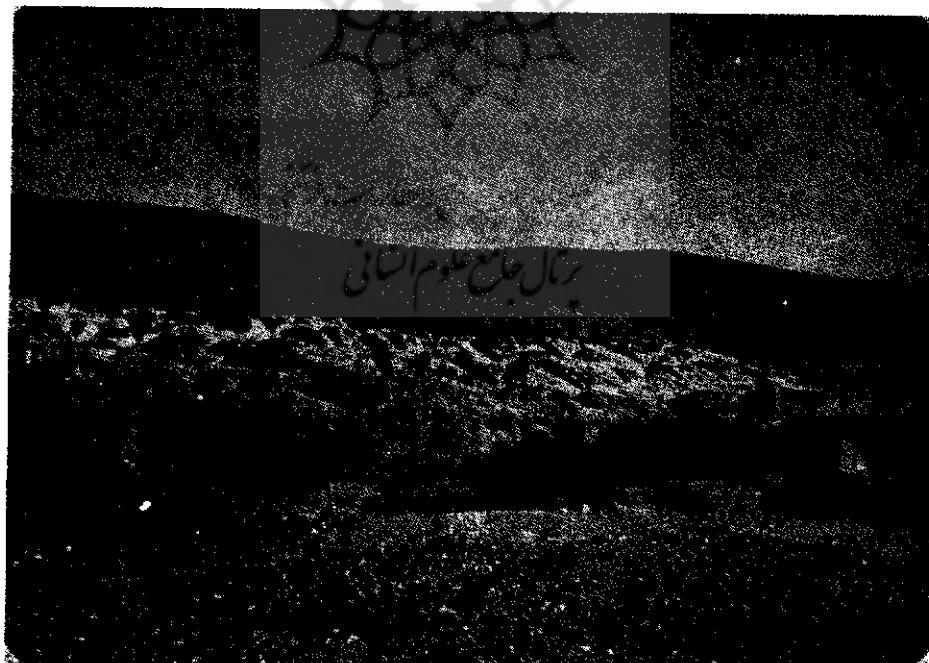

شکل شماره ۷ - خانه آغلی

اها لی در فصل زمستان سالی چهار ماہ در خانه های سنگی بس ر
برده و اغلب به قالی بافی می پردازند. از اول اسفندماه به مدت چهار
ماه به خانه های دشتی یا آغلی برای دامداری کوچ می کنند و در این
مدت درب خانه های میمندی ویلا قی بسته است و چهار ماہ را در
دشت به دامپروری می پردازند و در فصل تابستان موقعی که پوشش
گیاهی دشت خشک شده و از بین می رود اها لی دوباره به مدت ۴ ماہ
به خانه های ویلا قی خود باز می گردند.

الف : خانه های سنگی

تعداد این نوع مساکن در میمند ۳۰۵ دستگاه می باشد که در
داخل سنگ کنده شده و به علت شبیب اطراف دره میمند در چهار یا پنج
طبقه روی هم قرار گرفته است (شکل شماره ۸)

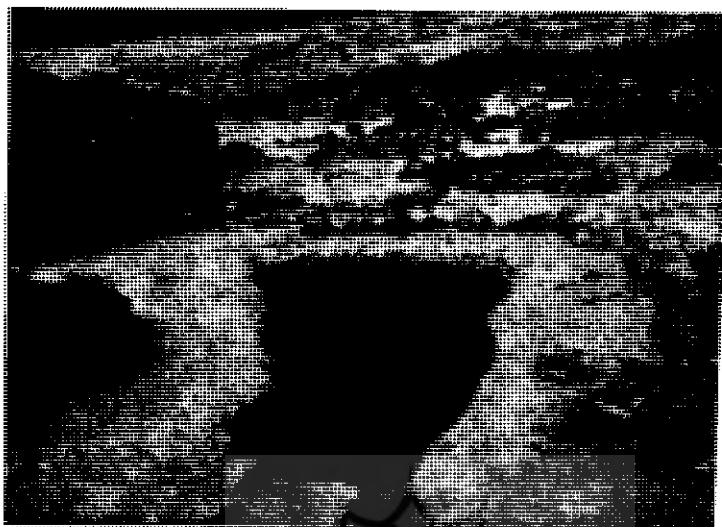
شکل شماره ۸ - مساکن صخره‌ای در پنج طبقه

از لحاظ ساختمان این نوع مساکن دارای هیچ روزنه‌ای نبوده و حتی فاقد دودکش و پنجره نیز می‌باشد. در وسط هر اطاق اجاقی کنده شده که برای گرم کردن خانه و تهیه غذا به کار می‌رود و دودی که در موقع روشن کردن اجاق بلند می‌شود تمام خانه‌های سنگی را سیاه کرده است.

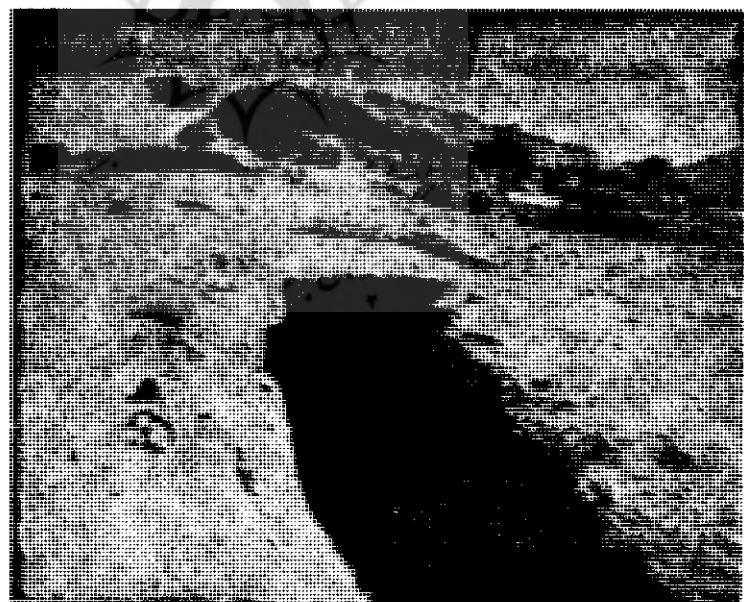
شکل شماره ۹ نشان میدهد که یک راهرو با شبیه تنده طرف بیرون کنده شده و در داخل این راهرو در سمت راست یک اطاق و در سمت چپ اطاق دیگری تعبیه شده و یک اطاق نیز در رو بروی درب ورودی کنده شده است که معمولاً اطاق رو برو برای نشیمن و اطاقهای دست راستی و دست چپی برای انبار و آغل حیوانات در زمستان مورد استفاده است. گاهی نیز در این اطاقهای طرفین یک خانوار دیگری زندگی می‌کند. تعداد خانه‌های سنگی ۳۰۵ دستگاه می‌باشد و وسعت مساکن سنگی به اندازه‌ای بود که در مسافت اول خود سی نفر از دانشجویان ما توانستند به راحتی در سر سفره ناهار با چند نفر از

خانه سنگی در چند طبقه

شکل شماره ۹- راهروی ورودی با شب تند

راهروی خانه سنگی با شب تند به بیرون

اهمی میمندگردازه غذا بخورند (شکل شماره ۱۰) بغیر از خانه‌های سنگی مساقن نوساز دیگری در میمند جدیداً

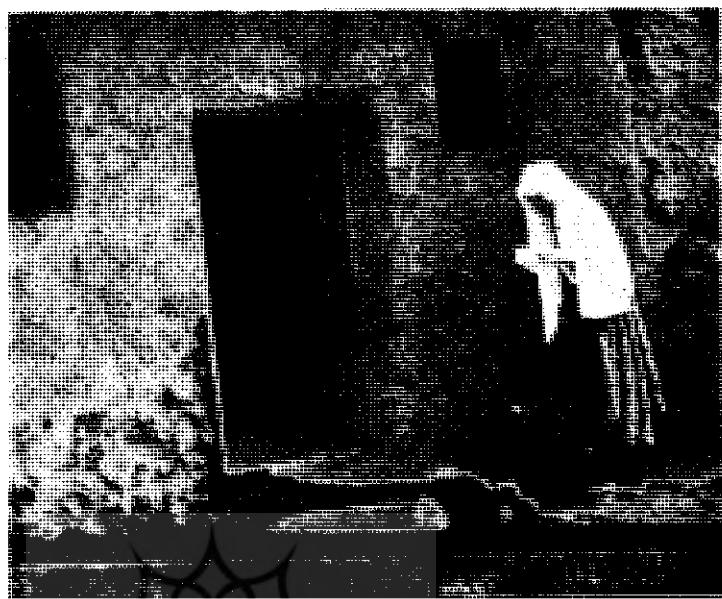
شکل شماره ۱۰ - داخل خانه سنگی

ساخته شده و مصالحی که در ساختمان آنها به کار رفته از چوب و سنگهای محلی بوده و دارای پنجه‌های کوچک نیز هست مانند شکلهای ۱۱ و ۱۲.

روستاهای بیلاقی

این روستاهای در مسیر دره و رو دخانه‌ها قرار گرفته وضع آنها بدین متوال است :

از شمال شرقی به جنوب روستاهای کلمندو، تیلا، پشتگر، رزم لک و مور تگ، از شمال به جنوب دهکده‌های لا خیز، میمند، حد کوتیه، لیلان، کهنه مون، از شمال غربی به جنوب روستاهای من لا، گرگستان،

شکل شماره ۱۱- مساکن جدید روستای میمند

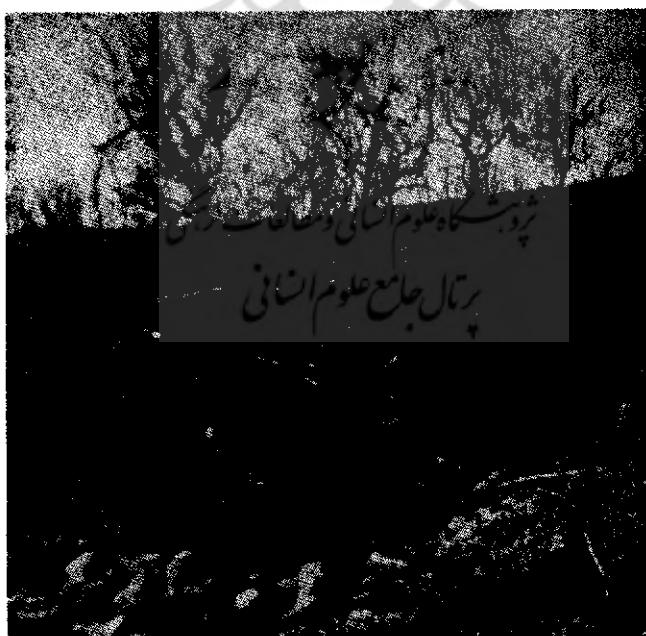

شکل شماره ۱۲- مساکن جدید روستای میمند

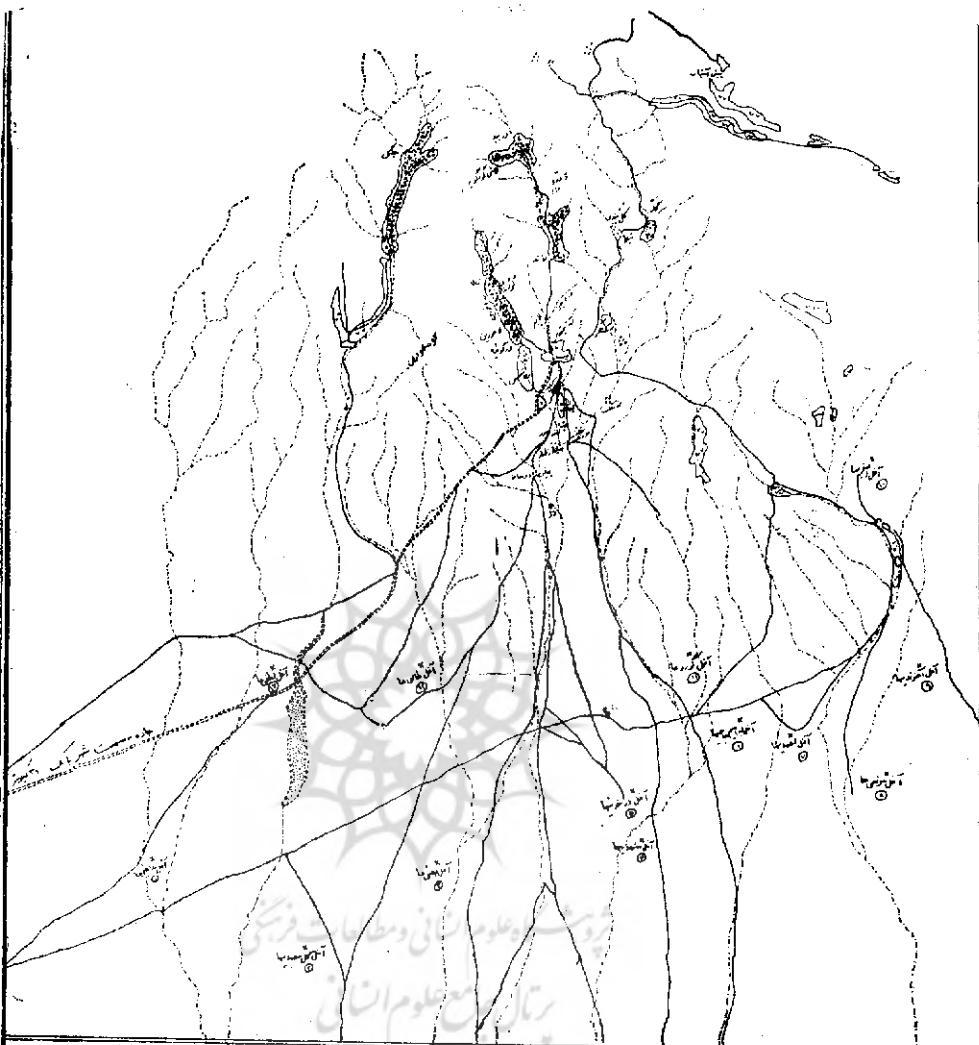
لاخورین، درگوته، ده شمس، کلیه این روستاها از شمال به جنوب امتداد یافته و در ده بیشه رضا به پیش رو دخانه می‌پیوند. این روستاهای بیلاقی در مسیر دره‌های متعددی قرار گرفته است که در امتداد شمال و جنوب از میمند شروع می‌گردد و در مسیر کوه‌های شرقی و غربی به موازات ده میمند امتداد می‌یابد، خانه‌های بیلاقی و زمین‌های کشاورزی در این روستاهای قرار گرفته است به نقشه شماره ۲ روستاهای فصلی میمند مراجعه شود.

خانه‌های بیلاقی

چنانکه در شکل شماره ۶ ملاحظه شد خانه‌های تابستانی طوری ساخته شده که از زمین به اندازه دو متر سنگ چین است و بعد بوسیله پایه‌های چوبی بالا آمده و در روی آنها تیرهای چوبی را بطور عمودی قرارداده و با خار و خاشناک پوشانیده‌اند، در شکل شماره ۱۳ مقابله هریک از این خانه‌های بیلاقی آلاچیقی قرار دارد.

شکل شماره ۱۳ - خانه بیلاقی با آلاچیق

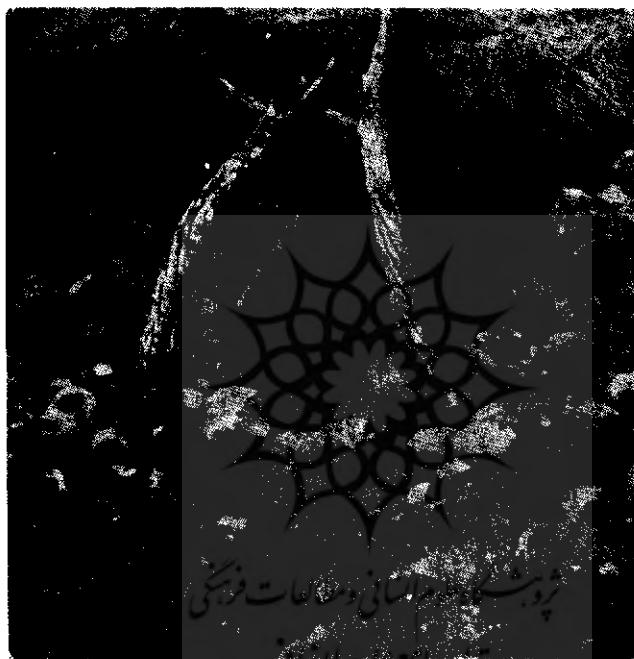

نشه روستاهای فصلی میندیسا

پژوهشگاه اسناد و کتابخانه ملی ایران

نقشه شماره دو

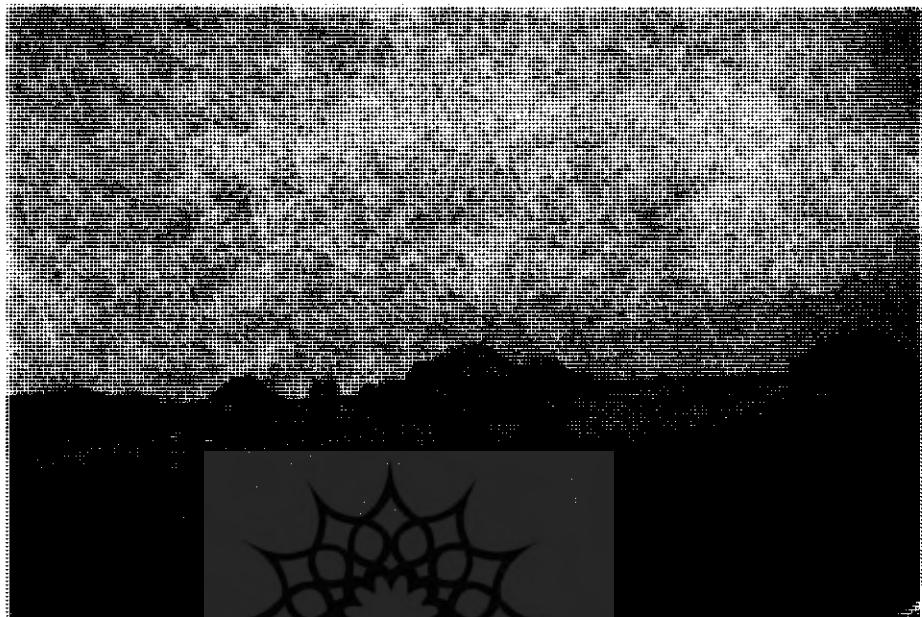
که روی آن با شاخه‌های درخت مو پوشانیده شده است (شکل شماره ۱۴) و در فاصله سه متری خانه‌های مسکونی محل نگاهداری دامها وجود دارد که دیوارهای آنها را تادو مترا سنگ چینی کرده و گواهای خود را در آنجا نگاهداری می‌کنند و گاهی زیرآلاچیقی را خالی کرده و محل برای نگاهداری بره و گوسفند می‌سازند.

شکل شماره ۱۴- آغل تابستانی

خانه‌های آغلی یا دشتی

خانه‌های مذکور به اسم آغل نامیده می‌شود در واقع آغل نیست بلکه مساکنی است بنام مساکن دشتی. هر آغل در یک معوطه 100×100 متر بصورت دایره قرار گرفته و خانه‌ها در اطراف این دایره ساخته است و در هر کدام از آنها ۲۰ تا ۶۰ خانوار زندگی می‌کنند (شکل شماره ۱۵) و اهالی می‌مند ازاول اسفندماه به طرف

شکل شماره ۱۵- محوطه یک رومتای آغلی یا دشت

شکل شماره ۱۶- خانه آغلی یا دشت

این خانه‌ها که در دشتی بین میمند و شهر با بک قرار گرفته است کوچ می‌نمایند.

در ساختمان هر یک از مساکن آغلی به اندازه دو متر دور تادور سنگ چینی شده و روی آنها را با چوب و خار و خاشک پوشانیده‌اند مانند شکل شماره ۱۶ و هر کدام از این روستاهای دارای یک آغل عمومی دائمی می‌باشد که تادو هزار گوسفند در آن جامی گیرد و هر یک از این روستاهای دشتی بنام فامیل یا طایفه نامیده می‌شوند مانند آغل لطفی‌ها، آغل حاجی‌ها، آغل عباسیها، آغل احمدیها، مرتضی‌ها، مشهدی‌ها، و در خونیها که در نقشه شماره ۲ بخوبی مشخص شده است و این امر نمایانگر اینست که مسئله طایفه‌بندی و عشايری در بین مردم میمند رواج دارد و از طرفی ساکنان میمند با تغییر فصول سال کوچ می‌کنند و تنها اختلاف آنها با کوچ نشینان ایلات و عشاير دیگر ایران اینست که هر میمندی دارای سه مسکن، میمندی، آغلی، بیلاقی می‌باشد و در فصلی که دریکی از این خانه‌ها زندگی می‌کند درب دو خانه دیگر او بسته است.

تعلیم و تربیت

اغلب میمندیها با سواد هستند چه بساکه از میان آنها در گذشته شرعا و نویسنده‌گان و افراد تحصیل کرده برخاسته‌اند. امروزه ۷۵ درصد مردان با سوادند و در بین افراد با سواد ۱۲ درصد تا کلاس ششم متوسطه تحصیل کرده‌اند. ولی در بین زنها ۳۵ درصد با سوادند و ۱۸ درصد از زنان با سواد تا کلاس پنجم ابتدائی تحصیل کرده‌اند. امکانات تحصیل در میمند به این ترتیب است که نوآموزان تا کلاس پنجم ابتدائی در خود میمند تحصیل می‌کنند ولی برای طی دوره راهنمائی پسران مجبورند میمند را به مقصد شهر با بک ترک کنند. به عبارت دیگر ۲ درصد از جمعیت بالای سن ۱۱ سالگی

جهت تحصیل در شهر بابک زندگی می‌کنند و دختران نیز به علت رونق قالی بافی که در واقع رکن اساسی اقتصاد می‌مند را تشکیل می‌دهد بعد از اتمام کلاس پنجم به کار قالی بافی در منازل خود مشغول می‌شوند. می‌مند دارای دودستان مختلط پنج کلاسه‌می باشد که یکی قدیمی و در بین خانه‌های سنگی بدون روزنه و پنجره ساخته شده و دومی در مسیر رودخانه می‌مند در زمین‌های وقفی حمام بنا گردیده و هر کدام دارای دو کلاس و یک دفتر مدیر می‌باشد. تعداد دانش‌آموزان دو دستان ۱۶۰ نفر است که از این عده ۱۱۰ پسر و ۵۰ دختر و بوسیله شش آموزگار بومی اداره می‌شوند.

مهاجرت

موضوع مهاجرت در روستای می‌مند یکی از مسائل بسیار مهم و قابل توجه است. وجود مساکن سنگی، نبودن زمین زراعی به اندازه کافی، کمبود آب و نداشتن مدرسه راهنمائی و درمانگاه و برق از جمله مسائلی است که خود بخود ساکنان این روستا را به مهاجرت تشویق می‌کند بطور یکه تاکنون ۴ درصد جمعیت می‌مند به طرف معدن مس سرچشمه مهاجرت کرده‌اند و این مهاجران هر پانزده روز یکبار به روستای خود مراجعت می‌کنند. و ۴ درصد دیگر دانش‌آموزانی هستند که بنای ادامه تحصیل دوره راهنمائی و دبیرستان به شهر بابک و یک درصد به تهران و کرج مهاجرت کرده‌اند و اکثر این مهاجرتها فصلی است و در تابستان به روستای خود مراجعت می‌کنند.

باید متذکر شد که موضوع مهاجرت در می‌مند یک امر طبیعی است زیرا نوع مساکن، نبودن بهداشت و درمانگاه و آب و برق عواملی است که جوانان می‌مند را بعد از ترک روستای خود برای مدت مديدة دیگر به طرف خود جذب نمی‌کند و چون جوانان می‌مند

دارای هوش سرشار می‌باشند در تحصیلات عالی موفق شده اجباراً برای اشتغال به کار به شهرهای بزرگ مهاجرت می‌کنند.

اقتصاد میمند

اقتصاد میمند وابسته به سه عامل به شرح زیر است:

۱- دامداری

۲- قالی بافی

۳- کشاورزی

دامداری

اکثر درآمد اصلی اهالی از منابع دامداری و قالی بافی تأمین می‌شود و محصولات کشاورزی را برای مصرف خود تهیه می‌کنند و حتی مجبور هستند از شهر با بک و روستاهای مجاور هم غله خریداری کنند. همانطوریکه قبلاً متذکر شدیم اساس معاش مردم میمند بر مبنای دامداری گذاشته شده و به همین علت چهارماه از سال را به علت کمبود علوفه در میمند در آغل یاروستای دشتی به دامداری اشتغال دارند تعداد دام‌های اهالی میمند مطابق جدول شماره ۱ است.

جدول شماره (۱) تعداد دام و مشخصات آن

نام دام	نوع	تعداد به رأس	خرچ هر رأس به ریال	قیمت یک رأس به ریال
گاو	کار	۵	-	۱۰۰۰
گاو میش	شیرده	۱۰	۸۰	۲۰۰۰
گاو	شیرده	۱۰۰	-	۱۰۰۰
گوسفند	شیرده	۵۰۰۰	۱۰	۳۰۰۰
بز	شیرده	۱۰۰۰۰	۱۰	۴۵۰۰
الاغ	-	۱۰۰۰	-	۲۵۰۰
جمع کل دامها		۱۶۱۱۵	بین ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ ریال	

جدول فوق نشان می‌دهد که ۱۶۱۱۵ رأس دام در مقابل ۲۵۰۰ نفر و یا ۵ خانوار در یک حد بسیار بالائی قرار گرفته و تقریباً برای هر خانوار ۳۲ رأس دام می‌رسد و همین امر سبب شده است که اکثر مردم این روستا از دامپروری امراز معاش کنند. و همچنین بازدهی شیر و پشم آنها بر حسب کیلوگرم در سطح بالا است. (مطابق جدول شماره ۲).

جدول شماره (۲)

مقدار بازدهی شیر بر حسب کیلوگرم

نوع دام	تعداد روزهای شیردهی	مقدار شیر بطور متوسط به کیلوگرم
گوسفند	۱۲۰	۰ / ۷۵
گاو میش	۲۱۰	۴
گاو ماده	۲۴۰	۲
بز ماده	۱۸۰	۱

مردم می‌مند معمولاً بعد از فصل بهار در اوایل فصل تابستان مازاد گوسفند و بزهای خود را فروخته و با قیمانده را به روستاهای بیلاقی منتقل می‌کنند.

بطوریکه برآورد شده است بطور متوسط از یک رأس گوسفند ۲ کیلوگرم پشم واز یک رأس بز ۳۳۰ / ۰ کیلوگرم موبدست می‌آید. البته نباید فراموش کرد که نظر به رواج صنعت قالی بافی در این منطقه مردم می‌مند اغلب از پشم دامهای خود برای قالی بافی استفاده

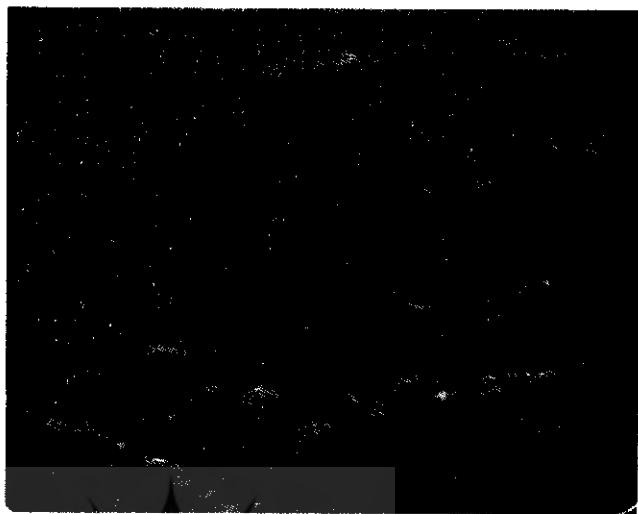
نموده و نخ آن را نیز از شهر با بک خریداری می کنند و رنگ پشم نیز در خود منطقه بوسیله رانگرز انجام می گیرد.

فرآورده های کشاورزی

منطقه کشاورزی میمند روستاهای بیلاقی است که در مسیر رودخانه ها قرار گرفته و محصولات عمده آنها عبارتست از گندم بهاره و پائینه، جو، لوبيا، نغود، پیاز، صیفی کاری و دانه های روغنی و سایر حبوبات که از بین این فرآورده ها فقط گندم بصورت دیمی و آبی کشت می شود که جمua ۵۸۹ هکتار از اراضی زیر کشت گندم آبی و دیمی و دیگر محصولات است. شکل های شماره ۱۷ و ۱۸ زمین های زیر کشت را نشان می دهد مرتع $\frac{3}{6}$ هکتار و چراگاه $\frac{1}{7}$ هکتار و اراضی با این درحدود ۷۰ هکتار است که با این بودن آن

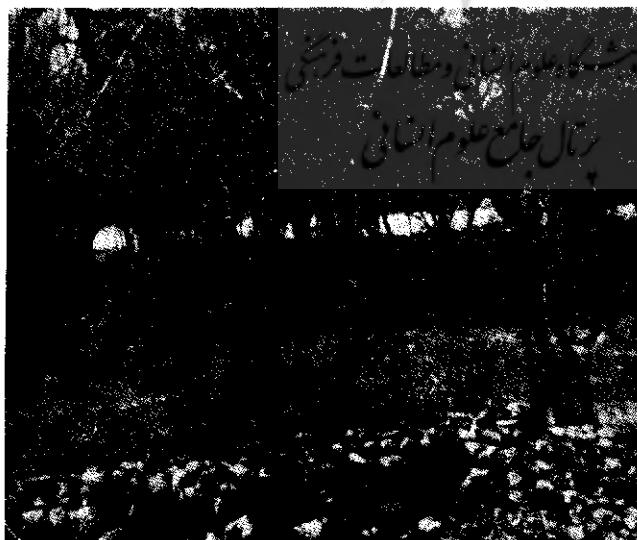
شکل شماره ۱۷ - زمین زیر کشت گندم

شکل شماره ۱۸- زمین‌های زیر کشت غلات و جبویات

را باید به علت کمی آب و عدم دسترسی به آب دانست. در روستای میمند به علت خورده مالک بودن زمین‌ها اصلاحات ارضی انجام نگرفته است.

محصولات درختی عبارتست از سیب، گلابی، بادام، گردو،

شکل شماره ۱۹- باغات میوه

انگور، انصار، به، شاه توت و سنجد . شکل شماره ۱۹ با غهای روستاهای تابستانی را نشان می دهد .

جدول شماره (۳) محصولات درختی

نوع درخت	تعداد درخت	شرایط محصول یک درخت به کیلو و دانه
سیب	۵۰۰	۹۰ - ۶
گلابی	۵۰۰	۹۰ - ۶
بادام	قابل شمارش نبود	۲۰۰ تا ۱۵۰۰ دانه
گردو	« « «	۲۰۰۰ تا ۱۰۰
انگور	« « «	۳۰ کیلو
انار	۲۰۰	۲۵ کیلو
به	۱۰۰	قابل شمارش نبود
شاه توت		پرکل جامع علوم انسانی
سنجد		پرکل جامع علوم انسانی

جدول فوق نمایانگر اینست که محصولات درختی اهالی میمند به اندازه خود کفایی بوده و اضافه محصولی برای فروش باقی نمیماند .

وسائل کشاورزی

روستای میمند در منطقه کوهستانی به شکل سطحهای مختلف در داخل دره قرار گرفته است (مانند شکل شماره ۲۰) و بدین جهت

شکل شماره ۲۰- طبقه‌بندی زمین برای کشاورزی

کشاورزی صدر صد باوسائل سنتی انجام می‌گیرد، به عبارت دیگر اهالی از ماشینهای کشاورزی به هیچ وجه استفاده نمی‌نمایند و چه بسا به علت کم بودن مقدار زمین‌های زیرکشت خود با بیل دستی و خیش و گاوآهن زمین را شخم می‌زنند و فقط پنج گاوکار در میمند موجود است که برای شخم‌زدن کشتزارها مورد استفاده قرار می‌گیرد.

قالی بافی

رأیج بودن اقتصاد دامپروری و وجود پشم به اندازه وفور در روستای میمند و کم بودن زمین‌های زیرکشت و بیکاری زنان بالاتر از ۱۲ سال عواملی است که موجب توسعه صنعت قالی بافی در روستای میمند شده است. بطوریکه ۶۲٪ زنانی که سن آنان از ۱۲ سال به بالا است به صنعت قالی بافی مشغولند.

۸۰ درصد خانواده‌های میمندی دارای کارگاه قالی‌بافی بوده و بادار بستهای آهنی که به علت کمی ارتفاع اطاق و کمبود روشنائی بطور افقی در کف اطاق قرار دارد باروزی ۱ ساعت کار در مدت شش ماه یک قالی می‌باشد و دستمزد روزانه یک قالی باف ۲۵۰ ریال است ولی معمولاً کمتر کارگر برای قالی‌بافی گرفته می‌شود و اکثر آن خود زنان خانواده این کار را انجام می‌دهند.

مشخصات یک قالی که در واقع قابلیچه است به قرار زیر می‌باشد:
طرح سه‌کله، زمینه‌لاکی، نقشه سرگنجشگی، اندازه فرشها
بطور کلی $2 \times 1/5$ و $1 \times 1/5$ متر است.

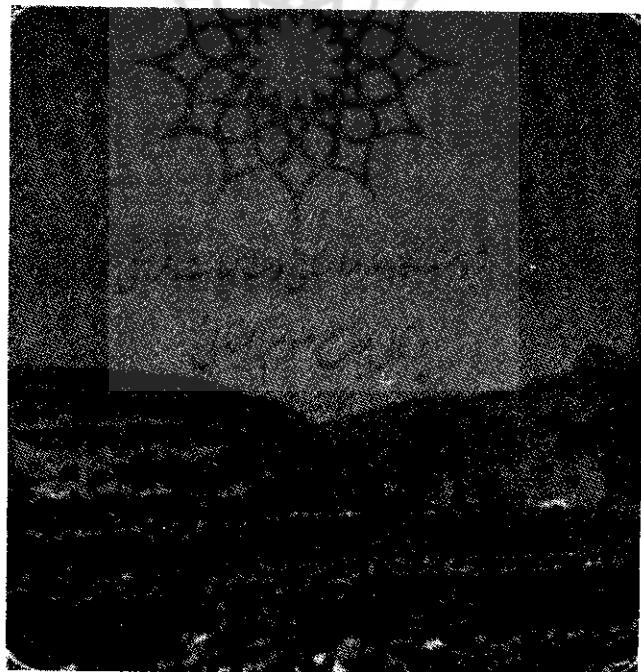
مواد اولیه و پشم قالی‌ها در میمند فراهم و نخ آن از شهر با بک تأمین می‌شود اکثر قالی‌های میمند در شهر با بک به معرض فروش گذاشته می‌شود و یا بوسیله دلال‌های محلی و جهانگردان خارجی خریداری می‌شود، نقش و نگاری که در قالیچه‌های میمند به کار میرود مخصوص منطقه می‌باشد و در واقع زندگی ۶۴ درصد درآمد مردم میمند از قالی‌بافی تأمین می‌گردد.

مسائل اجتماعی

همانطور یکه در نقشه بخش میمند نشان داده شد روستای میمند از اطراف به تپه‌های منتهی می‌گردد که خانه‌ها بطور چهار یا پنج طبقه بر روی هم ساخته شده است مانند شکل شماره ۲۱ و پشت بام هر منزلی حیاط و یا کوچه خانه دیگری محسوب می‌گردد. و در شب این تپه‌های آهکی سطحه‌هایی ترتیب یافته که از پهلو سنگ چین شده است تا از ریزش طبقات جلوگیری نماید. مانند شکل شماره ۲۲ فاصله میمند تا شهر با بک ۳۶ کیلومتر و تا جاده اسفالته رفسنجان ۱۰ کیلومتر و خاکی است و این جاده خاکی ۳۶ کیلومتری

شکل شماره ۴۱- سطحه بندی شبیب روستای هیمند برای ترتیب راه عبور و هرور

شکل شماره ۴۲

(۴۱)

در سال ۱۳۶۱ (۲۳۲۱ شاهنشاهی) بوسیله مردم و بهزینه ایشان احداث شده که اکنون مرتباً بوسیله شهرداری شهر با بک تستطیع و مرمت می‌گردد.

دو و انتبار که راننده‌های آنها اهل میمند هستند مسافرین را از میمند به شهر با بک و بالعکس می‌رسانند در مسیر جاده خاکی بین میمند و شهر با بک سه مسیل دره‌ای عظیم قرار گرفته است و میزانده که هنگام بارندگی سیلا بهای شدید در آنجا جاری می‌گردد لازم بود پلی بر روی این سه مسیل ساخته شود ولی به علت فقر مالی مردم و بی توجهی اداره راه منطقه هیچگونه اقدامی به عمل نیامده است و بهمین جهت تقریباً سه ماه از سال در فصل زمستان رابطه میمند با شهر با بک قطع می‌شود.

در پایان باید مذکور شد که میمند یک روستای بستانی ارزنده‌ای بوده که تاریخ چند هزار سال قبل را نگهداری کرده است و امروزه می‌توان بصورت یک مجموعه جهانگردی و توریستی پر ارزشی معرفی گردد و از طرفی به مردم این منطقه که سالیان سال نسل به نسل در نگهداری این مجموعه آباد و اجدادی خود نهایت جدیت و دقت را به کار برده است در اختیارشان قرار گیرد تا بدینوسیله در مقابل زحمات سالیان متمادی آنان پاداش کوچکی نصیب داشته باشند.